

Van: [REDACTED]

Verzonden: maandag 19 mei 2025 17:46

Aan: Info gemeenteraad <info@gemeenteraad.amsterdam.nl>

Onderwerp: Raadsadres: vervuiling gevolg van beleid, niet van statiegeldzoeker

(Graag ontvang ik een ontvangstbevestiging)

Aan: De Gemeenteraad van Amsterdam

Betreft: Vervuiling in de stad – structureel probleem vraagt om gedragsgericht beleid

Geachte leden van de gemeenteraad,

Wie door Amsterdam wandelt, ziet de gevolgen van een ontspoord straatbeeld: kapotgetrapte blikjes, opengescheurde vuilniszakken, rondslingerende pizzadozen, plastic bekers en afval rond uitpuilende prullenbakken. Vaak wordt de schuld eenzijdig gelegd bij statiegeldzoekers. Maar wie eerlijk kijkt, ziet dat de vervuiling al bestond vóór deze mensen hun weg vonden in het Amsterdamse afval.

De oorzaak is structureel. Overal, elke 10 meter, in de stad zie je graffiti, wildgeplakte stickers en zwerfafval. Dit is geen incident, maar het resultaat van jarenlang gedoogbeleid. De gemeente grijpt onvoldoende in. Het is geen kwestie van onmacht, maar van politieke keuze. En die keuze heeft aantoonbare gevolgen.

De stelling "vuil trekt vuil aan" is geen loze kreet, maar een wetenschappelijk onderbouwd fenomeen. De beroemde 'Broken Windows'-theorie van Wilson en Kelling (1982) wordt bevestigd door onder meer een veldexperiment van de Rijksuniversiteit Groningen (Keizer et al., 2008). Hieruit blijkt dat mensen significant vaker afval achterlaten wanneer ze al rommel of visuele vervuiling zien. Vervuiling verlaagt de sociale norm; het maakt vervuiling acceptabel gedrag. Zo ontstaat een negatieve gedragsketen die zichzelf versterkt.

En dat is exact wat zich in Amsterdam voltrekt. Een vicieuze cirkel van verloedering die niet vanzelf stopt. Wel voorspelbaar. En dus ook doorbreekbaar – mits de gemeente bereid is regie te nemen. In plaats daarvan blijft het stadsbestuur hangen in symptoombestrijding en verwijten richting bewoners of statiegeldzoekers. Ondertussen lopen de kosten voor graffiti, stickerschade, ongediertebestrijding en schoonmaak op tot miljoenen. Laat het duidelijk zijn: graffiti en stickers zijn geen kunstvormen – het is vernieling die Amsterdammers duur komt te staan.

Andere Europese steden bewijzen dat het anders kan. In Madrid, Barcelona en Berlijn zie je nauwelijks zwerfafval op straat. Zij combineren statiegeld met een heldere en robuuste afvalstructuur: centrale containers, duidelijke regelgeving, en handhaving die zichtbaar is én werkt. Geen chaos, geen vage richtlijnen, maar orde en duidelijkheid.

Amsterdam kiest een andere koers. Meer geld naar prestigeprojecten, minder naar basale leefbaarheid. Het resultaat is een stad die steeds vuiler en onleefbaarder wordt – zichtbaar, voelbaar en psychologisch ondermijnend.

Met deze brief roep ik u op om de gedragswetenschap serieus te nemen. Vervuiling is geen toeval. Het is een direct gevolg van beleidskeuzes. Amsterdam verdient beter dan het afschuiven van verantwoordelijkheid. Wat de stad nodig heeft, is een gedragsgericht schoonmaakbeleid met structurele oplossingen en daadkrachtige uitvoering.

Ik ben benieuwd naar uw inhoudelijke reactie?

Met vriendelijke groet,